

ΘΝΕΣ
ΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΔΟΣ

Ασφάλεια στο Πεδίο Διαχείριση Κρίσεων στα Κ.Υ.Τ

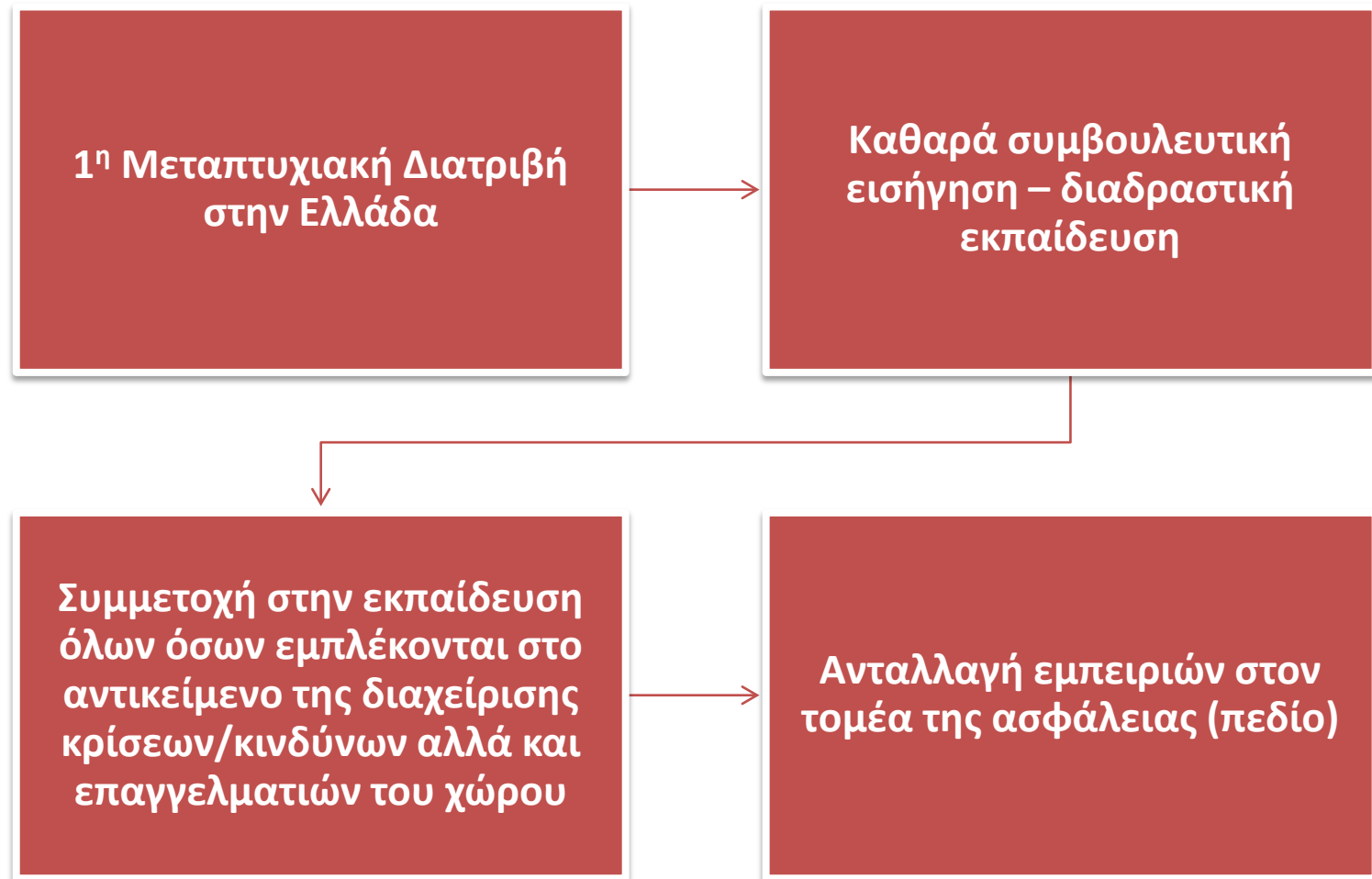
Christos Seretidis, Retd Officer (HAF)

MSc in Analysis and Management of Manmade
and Natural disasters

MSc Crisis Management in the Health Sector

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΑ Κ.Υ.Τ

Οι ροές

Σε περιόδους σημαντικών γεωπολιτικών αλλαγών σε Μέση Ανατολή καθώς και στην Αφρικάνικη Ήπειρο, αλλάζει μια ισορροπία δυνάμεων.

Έχει τη μορφή οικονομικών αλλαγών ακόμη και ένοπλων συγκρούσεων, όπως στη Συρία, το Ιράκ, το Αφγανιστάν καθώς και σε άλλες χώρες, με αποτέλεσμα την αστική αστάθεια, διάλυση της κυβέρνησης και του κράτους δικαίου.

Με τη σειρά του, αυτό προκαλεί επιπτώσεις όπως την παράτυπη μετανάστευση με ανθρώπους που αναζητούν ασφαλή καταφύγιο από συγκρούσεις και διώξεις (ατομική, θρησκευτική) – κοινωνική ευημερία. (οικονομικούς μετανάστες).

Fidomeni. Western Balkan route

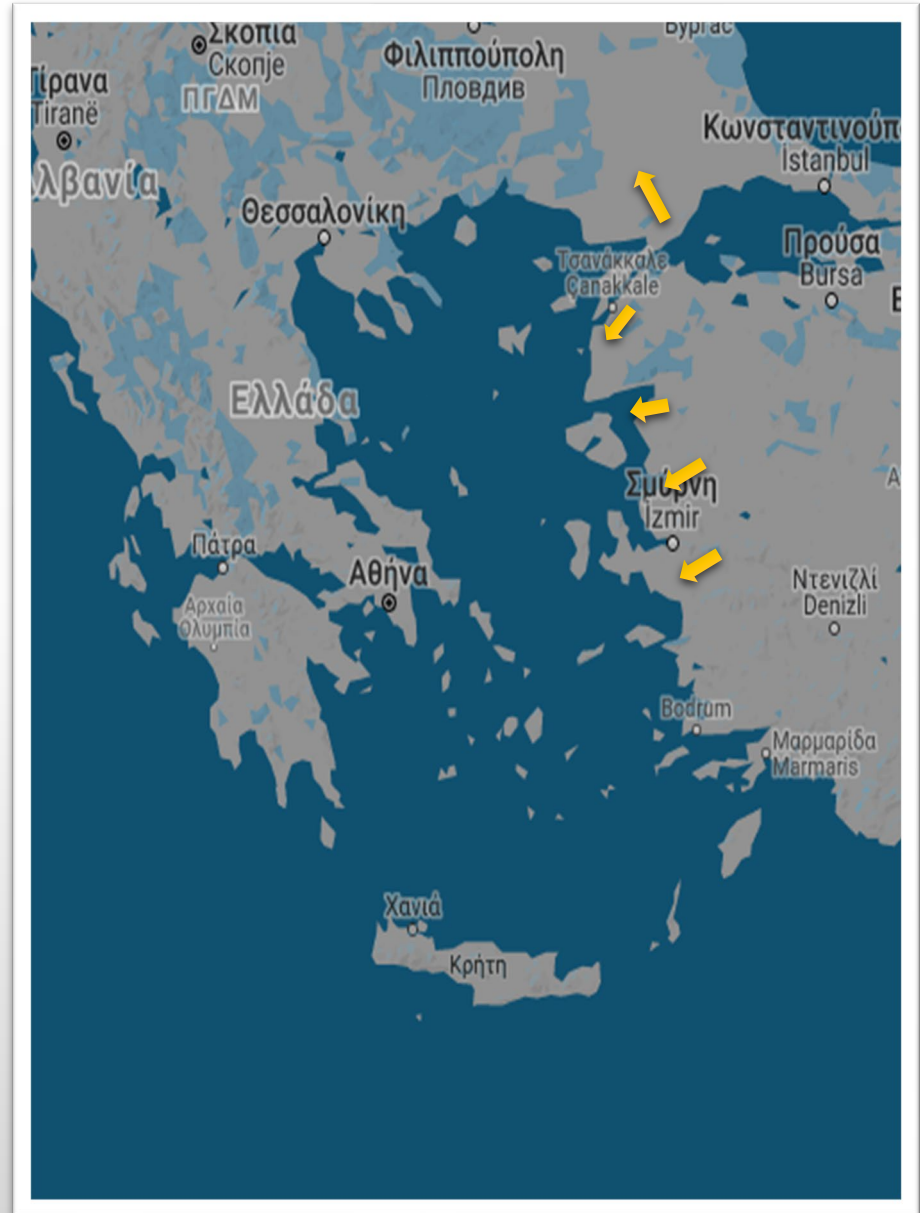
χειρίση της μεταναστευτικής κρίσης χρειάζεται ιδιαίτερο
ούς χειρισμούς από τις κυβερνήσεις λόγω των ανθρωπίνω
κτηριστικών της

δρομή...

Τέτοιες κινήσεις - μετακινήσεις πληθυσμών (ανθρώπων) περιγράφονται συχνά με όρους που χρησιμοποιούνται από τις μετεωρολογικές υπηρεσίες (ροές, κύματα, μέτωπα κλπ.).

Γιατί όμως γίνεται αυτό;

- Παρόμοια, με ορισμένα μετεωρολογικά φαινόμενα, οι μετακινήσεις πληθυσμών είναι απρόβλεπτες, όσον αφορά την πορεία και τις επιπτώσεις τους.
- Ο όρος «ανωτέρα βία-"force majeure"» χρησιμοποιείται για να τις περιγράψει, επειδή σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σύσσωμος ο κρατικός μηχανισμός διαχείρισης κρίσεων πρέπει να ανταποκριθεί σε αυτές, όπως θα έκαναν σε τυφώνα ή πλημμύρα η μετά από μια φυσική καταστροφή.

**Διάσωση μεταναστών στη Θάλασσα περιοχή μεταξύ
Λέσβου και Χίου**

ΑΦΙΞΕΙΣ 2019

Είναι προφανές από τα στατιστικά στοιχεία, ότι η πλειοψηφία των αφίξεων πραγματοποιείται μέσω της θάλασσας.

Οι χερσαίες αφίξεις αυξήθηκαν σταθερά μέχρι το 2017, αλλά κατά τη διάρκεια του 2018, σχεδόν τριπλασιάστηκαν.

Total arrivals in 2019

[JSON](#)

9,981

Last updated 21 Apr 2019

Sea arrivals in 2019

[JSON](#)

6,313

Last updated 21 Apr 2019

Land arrivals in 2019

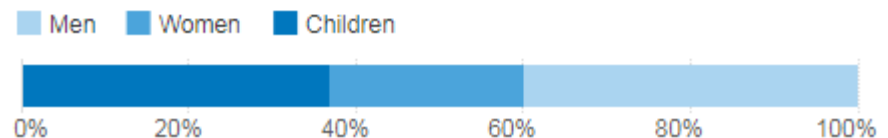
[JSON](#)

3,668

Last updated 21 Apr 2019

Previous years	Sea arrivals	Land arrivals	Dead and missing
2018	32,494	18,014	174
2017	29,718	6,592	59
2016	173,450	3,784	441
2015	856,723	4,907	799
2014	41,038	2,280	405

Demographics (based on data from January 2018)

[JSON](#)

Sea arrivals by day

[JSON](#)

Most common nationalities of sea arrivals (since 1 January 2019)

[.CSV](#) [JSON](#)

Country of origin	Source	Data date	Population	
Afghanistan		31 Mar 2019	47.1%	2,467
Iraq		31 Mar 2019	14.2%	742
Syrian Arab Rep.		31 Mar 2019	11.6%	606
State of Palestine		31 Mar 2019	10.3%	540
Others		31 Mar 2019	8.1%	424
Dem. Rep. of the Congo		31 Mar 2019	5.9%	308
Iran (Islamic Rep. of)		31 Mar 2019	1.8%	93
Stateless		31 Mar 2019	0.8%	43
Algeria		31 Mar 2019	0.2%	9
Pakistan		31 Mar 2019	0.1%	6
Kuwait		31 Mar 2019	0.1%	3

Eidomeni

Το κλείσιμο της βαλκανικής διαδρομής οδήγησε στη δημιουργία του άτυπου οικισμού της Ειδομένης, όπου εκτιμάται ότι 15.000 έως 18.000 πρόσφυγες και μετανάστες εγκατέστησαν προσωρινά καταφύγια σε χωράφια και εγκαταλελειμμένα κτίρια της περιοχής. Ήταν η δεύτερη ευρωπαϊκή «ζούγκλα» μετά το Καλαί και είχε επακολουθήσει και η «ξακουστή από τα ΜΜΕ σε Ελλάδα και Εξωτερικό» Μορια της Λέσβου

View of the temporary settlement in Eidomeni

Eidomeni Border fence

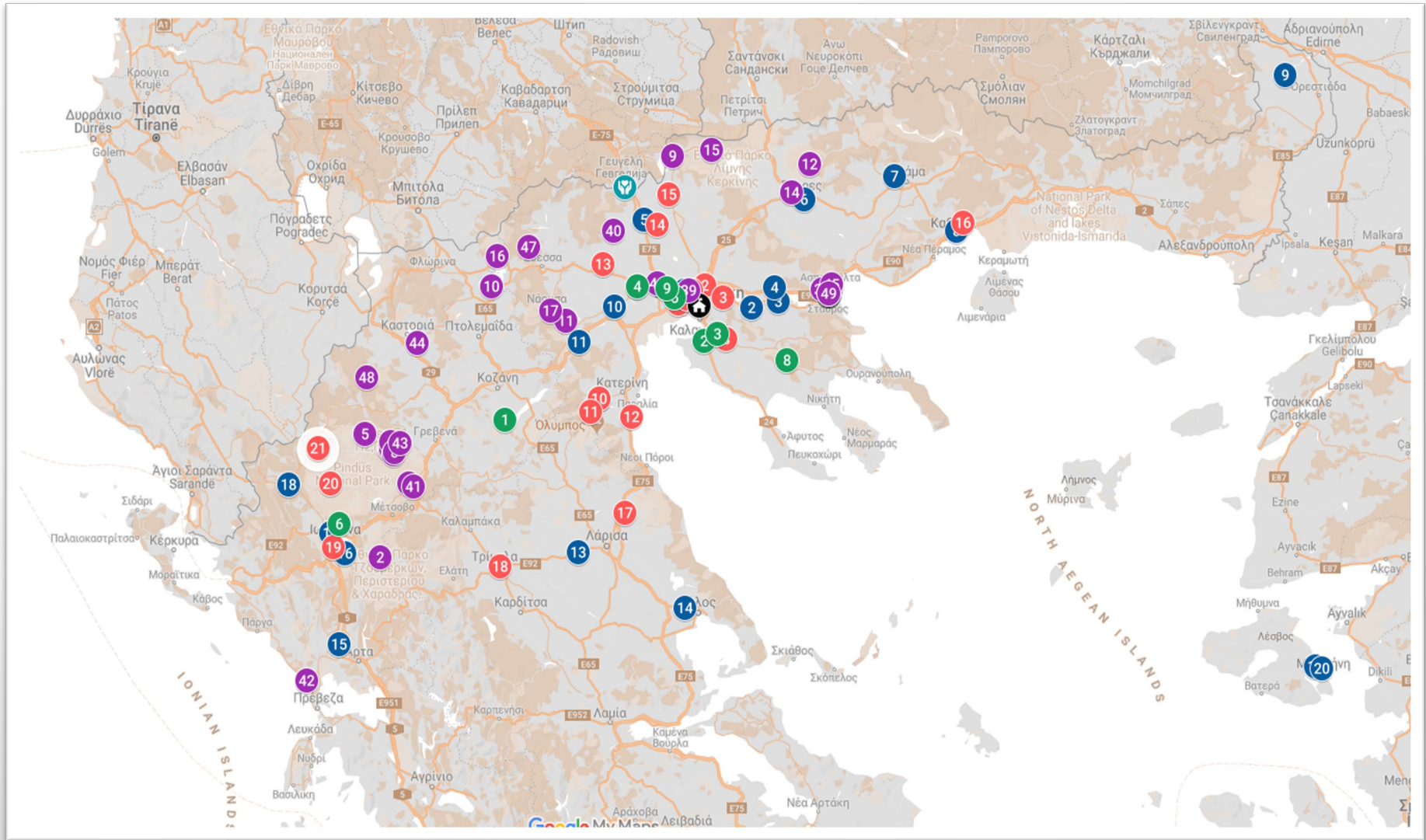
*Υποδοχή στην Νησιωτική και ηπειρωτική χώρα
και δημιουργία τοποθεσιών.*

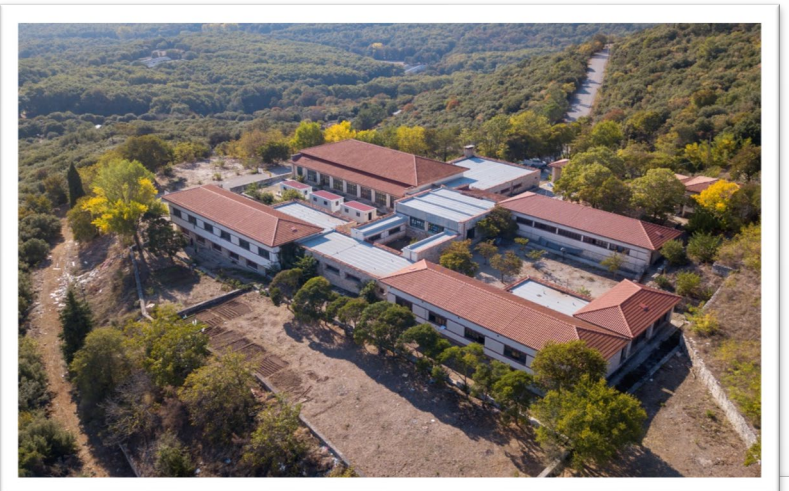
Στο τότε Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής ανατέθηκε η παροχή της βασικής υποδοχής σε ολόκληρο τον πληθυσμό των προσφύγων και μεταναστών που είχαν εγκλωβιστεί στην Ελλάδα.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα (από τον Μάρτιο έως τον Μάιο του 2016), την άμεση συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας και την απορρόφηση κεφαλαίων από τις δύο κύριες Ευρωπαϊκές Γενικές Διευθύνσεις (DG Home & DG Echo) προκειμένου να εφαρμοστούν και να κατασκευαστούν προσωρινές και μακροπρόθεσμες τοποθεσίες στην Ελλάδα (ηπειρωτική και νησιωτική χώρα) για να φιλοξενήσουν τον πληθυσμό παρέχοντας επίσης τις βασικές ανάγκες διαμονής που απαιτούνται, καθώς τίποτα τέτοιο δεν είχε ποτέ επιχειρηθεί στην Ελλάδα.

Sites Map for Northern Greece, Epirus, and Thessaly

Στόχος των πρώτων δομών ήταν η αντιμετώπιση αυτής της πρωτοφανής κρίσης που λόγω του όγκου, των μαζικών ροών βρήκε την Ελλάδα ανέτοιμη να αντιμετωπίσει μόνη της αυτό το πρωτοφανές φαινόμενο.

The asylum applications to the Asylum Service of the MoMP/MoMA are:

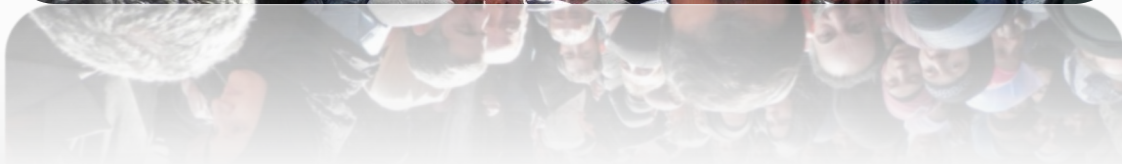
2016: 51.053

2017: 58.642

2018: 66.970

276 / 5000

Τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία μπορούν να θεωρηθούν σαφής ένδειξη της προβολής των αναγκών, αλλά και ένα εργαλείο, το οποίο, μαζί με τη συλλογική εμπειρία, τις αποκληθείσες δεξιότητες και την ικανότητα δράσης, θα επηρεάσει τον προγραμματισμό της στρατηγικής που πρόκειται να εφαρμοστεί από την αρμόδια υπουργεία στο μέλλον.

*Μέτρα για την
διαχείριση της
Μεταναστευτικής
Κρίσης – Γρήγορη
διασφάλιση των
διαδικασιών της
πρώτης υποδοχής και
της ορθής ολοκλήρωσης
της (καταγραφές).*

Η Αναβάθμιση και λειτουργική υποστήριξη όλων των νέων κλειστών χώρων φιλοξενίας στην χώρας σε :

- Ενίσχυση προσωπικού και των επιχειρησιακών υπηρεσιών.
- Στις Βασικές υπηρεσίες για την ασφαλή φιλοξενία προσφύγων και μεταναστών (διεθνείς συνθήκες).
- Ενίσχυση διερμηνείας.
- Εισαγωγή υπηρεσιών για παροχή συμβουλών σχετικά με την ψυχοκοινωνική υποστήριξη – ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εντός.
- Υποστήριξη και παροχή χρήσης ηλεκτρονικού εξοπλισμού - λογισμικού, με στόχο τη βελτίωση της γρήγορης διαχείρισης δεδομένων σε άμεσο χρόνο για την αποφυγή λαθών (EU Agencies)

Αναβάθμιση και ενίσχυση των υπηρεσιών ασύλου με:

- A) Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της Ελληνικής Υπηρεσίας Ασύλου.
- B) Προώθηση και ενίσχυση των υπηρεσιών διερμηνείας της Ελληνικής Υπηρεσίας Ασύλου.
- Γ) Δημιουργία προγραμμάτων νομικής βοήθειας για αιτούντες διεθνή προστασία.

Διαχείριση κρίσεων στα Κ.Υ.Τ

Τα είδη των κινδύνων:

- ✓ **Πυρκαγιές** εντός και εκτός ΚΥΤ (τέντες, αυτοσχέδιες κατασκευές, γκαζάκια υγραερίου, γεννήτριες, ηλεκτρικές αστοχίες, άναρχη τοποθέτηση καλωδίων, ρεύματό-κλοπή, εμπρησμός.
- ✓ Φυσικές Καταστροφές (ισχυροί άνεμοι - καύσωνας κ.α).
- ✓ **Εξέγερση - Γενικευμένη εξέγερση**
Παραπληροφόρηση, από ατύχημα, εγκληματική ενέργεια που επήλθε θάνατος αιτούντα (συμπλοκές), θάνατος από φυσικά αίτια - προβλήματα υγείας, διαμαρτυρία για διαδικασίες εγγράφων.
- ✓ **Οργανωμένες ή ξαφνικές επιθέσεις** κατά ζωτικών εγκαταστάσεων λειτουργίας της δομής και του προσωπικού για διάφορες αιτίες.

Διαχείριση κρίσεων στα Κ.Υ.Τ

✓ Εξέγερση στο φαγητό – γραμμές και σημεία διανομής

Αίτιες:

- Ποσότητα και ποιότητα φαγητού.
- Κατευθυνόμενες διαμαρτυρίες εκτός ΚΥΤ (κακόβουλες ενέργειες).
- Κακές διαδικασίες διανομής – έλλειψη υποδομών.
- Κακός έλεγχος στην διανομή (ατομικές μερίδες).
- Εργαζόμενοι αιτούντες ή εθελοντές κατά την διανομή (διακρίσεις).
- Τα σημεία διανομής σε αριθμό πρέπει να ορίζονται βάση του πληθυσμού και απόστασης των διαμενόντων στις δομές – ζώνες.
- Διανομή φιαλών νερών εάν υπάρχουν-ύδρευση και πόσιμο νερό (έλλειψη).
- Η κατασκευή κλειστών μεταλλικών διαδρόμων - σειρών διανομής χωρίς εξόδους διαφυγής μπορεί να έχει δυσάρεστα αποτελέσματα σε περιπτώσεις συγκρούσεων εντός, η πυρκαγιάς η συνωστισμού κατά την διάρκεια διανομής.

Οι κίνδυνοι εντός των δομών φιλοξενίας Κ.Υ.Τ

Συμπλοκές – εκτεταμένες συμπλοκές με την Αστυνομία (κατά την διάρκεια ελέγχων ρουτίνας, στην γραμμή φαγητού, στα σημεία εισόδου και εξόδου).

Συγκρούσεις για θρησκευτικές η φυλετικές διαφορές (Σωστή διαχείριση στην τοποθέτηση εθνικοτήτων εντός της δομής).

Έλλειψη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψής - Κολλητικές ασθένειες – έλλειψη ιατρικού προσωπικού στα ΚΥΤ (εντάσεις /μεγάλες ουρές - ραντεβού)

Αποφυγή εμπλοκής αιτούντων στις διαδικασίες του ΚΥΤ (π.χ. χρηματισμός για προτεραιότητα και εξυπηρέτηση μόνο συγκεκριμένων ομάδων)

Μόρια Λέσβος

Το κάμπ της Μόρια πριν την καταστροφή.

Μόρια Λέσβος

Χωροταξία του Καμπ της Μόρια στη Λέσβο

Μόρια Λέσβος

Έντονες αντιδράσεις και φωτιά στη Μόρια της Λέσβου από τους πρόσφυγες και μετανάστες

Το κάμπ της Μορίας την ώρα που φλέγεται
Πηγή:(Kingsley, 2020)

Μόρια Λέσβος

Ασυνόδευτο ανήλικο προσφυγόπουλο εγκαταλείπει το καμπ της Μόρια μετά τη φωτιά

Μόρια Λέσβος

Κρίθηκε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης μετά τη πυρκαγιά στο Καμπ στο νησί της Λέσβου

Μόρια Λέσβος

Πρόσφυγες και μετανάστες από το καμπ της Μόρια εγκαταλείπουν το φλεγόμενο καμπ

Πηγή: (BBC NEWS, 2020)

Σημαντικές αίτιες που μπορούν να οδηγήσουν σε εντάσεις εντός δομών

Έλλειψη σε τουαλέτες και μπάνια για την υγιεινή των αιτούντων

Ο συνωστισμός σε μικρούς κλειστούς χώρους (εντάσεις και συμπλοκές, σεξουαλική παρενόχληση)

Τουαλέτες όπου είναι μικτές (απόπειρες βιασμών)

Μαφία στις τουαλέτες (έλεγχος από συμμορίες και αντίτιμο)

Μαφία στον έλεγχο του ηλεκτρισμού με αντίτιμο (ηλεκτρικοί πίνακες με λουκέτα – Η μαφία των ρευματοκλοπών, η πώληση καλωδίων εντός των ΚΥΤ, η ταρίφα και ο εκφοβισμός την νύχτα)

Επιθέσεις σε τεχνικό προσωπικό κατά την διάρκεια εργασίας

Έλλειψη τεχνικής υπηρεσία στα ΚΥΤ ένα από τα βασικότερα προβλήματα.

Έλλειψη φωτισμού στο ΚΥΤ (Εγκληματικότητα – Παραβατικότητα)

Σημαντικές αίτιες που μπορούν να οδηγήσουν σε εντάσεις εντός δομών

Ατυχήματα με μικρά παιδιά
(Βαρέα οχήματα στα ΚΥΤ και Έργα)

Ναρκωτικά εντός ΚΥΤ και
Αλκοόλ (ορθοί έλεγχοι στην
είσοδο)

Έλλειψη σωστού
περιμετρικού φράχτη
ασφάλειας (εισαγωγή
ναρκωτικών και αλκοόλ,
ανεξέλεγκτες έξοδοι και
είσοδοι αγνώστων)

Έλλειψη Θέρμανσης εντός
των δομών

Παραβατικότητα με
χρηματισμό ορισμένων
γιατρών σε έγγραφα
(ευαλωτοτητες)

Σημαντικές
αίτιες που
μπορούν να
οδηγήσουν
σε εντάσεις
εντός δομών

- Κακή διερμηνεία.
- Πλημμύρες, χιόνια, ισχυρές βροχοπτώσεις τα ΚΥΤ – έλλειψη υποδομών υπόστεγων έκτακτης ανάγκης (Plan B).
- Μικρά παράνομα μαγαζάκια εντός δομών (πώληση ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, αλκοόλ και άναρχη δόμηση αυτοσχέδιων οικίσκων).
- Η ατομική τοποθέτηση αιτούντων σε (σκηνές-αυτοσχέδια σπίτια) χωρίς των έλεγχο των αρμοδίων αρχών του κράτους.
- Έλλειψη κονδυλίων στην ομαλή λειτουργία των ΚΥΤ.

Σημαντικές αίτιες που μπορούν να οδηγήσουν σε εντάσεις εντός των δομών

Έλλειψη αστυνομικών υπαλλήλων στα ΚΥΤ (προβλήματα και στον εξοπλισμό - οχήματα περιπολίας)

Ελλείψεις προσωπικού και εκπαίδευσης (Νομικούς, διοικητικό πρ.)

Έλλειψη υλικοτεχνικού εξοπλισμού στα ΚΥΤ (καθυστέρησή όλων των διαδικασιών)

Υποπτες δράσεις ΜΚΟ (Εθνική Ασφάλεια - Παραβατικότητα)

Τα τελευταία γεγονότα στην γειτονιά μας δείχνουν ότι η κατάσταση παραμένει ασταθής. Λαμβάνοντας υπόψη τον πρόσφατο γεωπολιτικό διακανονισμό που λαμβάνει χώρα αυτήν την περίοδο, μαζί με τη συμμετοχή πολλών άλλων κρατών σε ένοπλες συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή, τις αλλαγές των σχέσεων ΕΕ-Τουρκίας, BREXIT, ΗΠΑ -Τουρκικές σχέσεις, είναι πολύ πιθανό να αυξηθούν ξανά οι μεταναστευτικές ροές.

Θα κληθούμε για άλλη μια φορά να ανταποκριθούμε σε μια τέτοια πρόκληση, κάνοντας χρήση των υποδομών, των τρεχόντων περιουσιακών στοιχείων και πόρων μας, αλλά κυρίως του έμπειρου και ανεκτίμητου πλέον ανθρώπινου δυναμικού που διαθέτουμε.

Εν κατακλείδι, η μεταναστευτική κρίση - παράτυπη μετανάστευση είναι μια δυναμική και συνεχώς εξελισσόμενη δύναμη που χρειάζεται υπολογισμό και το ανθρώπινο στοιχείο της την καθιστά πάντα απρόβλεπτη και επιβάλλει εγρήγορη, προπαρασκευή - προετοιμασία για γρήγορη λήψη αποφάσεων σε επερχόμενες κρίσεις.

Η ΝΙΚΗ ΑΓΑΠΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Ευχαριστώ

ΣΕΡΕΤΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

